

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.45.267/2022/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin

a tanács elnöke

Dr. Cséffán József

előadó bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Varga Rita Mária ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Bognár Judit kamarai jogtanácsos

A per tárgya: egyszeri rendkívüli juttatás kifizetése és egyéb

A fellebbezési kérelmet benyújtó fél: alperes, felperes

A fellebbezéssel érintett jogerős határozat:

Győri Törvényszék 5.K.701.770/2020/18.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 5.K.701.770/2020/18. számú ítéletét az egyszeri rendkívüli juttatásra vonatkozó rendelkezése tekintetében helybenhagyja; a felperes kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasító részében hatályon kívül helyezi és ebben a körben az eljárást megszünteti és az ügyet átteszi a Szombathelyi Járásbírósághoz.

A peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A le nem rótt 70.200 (hetvenezer-kétszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2008. május 15-től pszichológus, majd pszichológiai feladatkört ellátó osztályvezetőként állt szolgálati jogviszonyban alperessel.

[2] Az alperes 2020. június 25-i hatállyal, indokolás nélkül visszavonta a felperes vezetői kinevezését és szolgálati jogviszonyát megszüntette 2020. november 10. napjával. A felperes 2020. június 19-én az alperes parancsnokához benyújtott kérelmét, amelyben a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatásról szóló 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján az egyszeri 500.000 forint rendkívüli juttatás kifizetését kérte, elutasította. Ezt követően 2020. július 1-jén a felperes szolgálati panaszban kérte a rendkívüli juttatás kifizetését, amelynek az intézet parancsnoka nem adott helyt, és elbírálásra felterjesztette a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokához, aki a szolgálati panaszt elutasította arra hivatkozva, hogy a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésben foglaltak szerint a rendkívüli juttatásra a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója jogosult. A Belügyminisztérium Személyügyi Helyettes Államtitkár BMSZÜ/1153-1/2020. számon iktatott levelében (a továbbiakban: helyettes államtitkár levele) további feltételeket határozott meg a rendkívüli juttatás kifizetésével kapcsolatban. A pszichológus munkakört juttatásra jogosult munkakörként a felsorolás nem tartalmazta, ezért a felperes nem jogosult a rendkívüli juttatásra.

[3] A felperes 2013. január 15. napján támogatási megállapodást kötött az alperessel és munkáltatói kölcsönszerződés keretében 3.700.000 forint kamatmentes munkáltatói kölcsönt kapott egy szombathelyi lakás megvásárlására. 2013. február 15-én külön megállapodást kötött az alperessel a kölcsön visszafizetésére. A felperes 2018. augusztus 1-jén kérelmet nyújtott be az alpereshez, hogy a lejárat előtt (2025. február 28.) a kölcsöntartozását 40%-os engedménnyel fizethesse vissza. A felperes 2018. október 15-én 952.004 forintot megfizetett, amely összegből az ... 2018. október 26-án 8.653 forint túlfizetést visszautalt a felperes bankszámlájára. Az alperes a 2018. november 25-én kiadmányozott levelében engedélyezte a felperes részére tartozása határidő lejárat előtti, 40%-os engedménnyel való visszafizetését. A felperes időközben 2018. szeptember 14-én a kölcsönszerződéssel érintett lakóingatlanát adás-vétel útján értékesítette. Az alperes a 40%-os engedmény összeg (377.340 forint) felperes részére való visszatérítéséről nem intézkedett.

Kereseti kérelem és védirat

[4] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 500.000 forint rendkívüli juttatás, valamint 377.340 forint munkáltatói kölcsönrel kapcsolatos túlfizetés kártérítés jogcímén való megfizetésére.

[5] A rendkívüli juttatás iránti igényével kapcsolatosan előadta, hogy a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésében rögzített feltételeknek megfelelt, a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója volt 2020. április 1-jén és az igénylés kezdetének időpontjában is. Érvelése szerint a Korm. rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetőséget adott volna a munkáltatónak a jogosultak köre szűkítésére. A jogszabályi hierarchiában alacsonyabb szinten elhelyezkedő helyettes államtitkári levél nem lehet ellentétes felsőbb jogszabállyal. A felperes számára a többletmunkát és a többletterhelést a járványhelyzetben fennálló több előkészületet és veszélyt jelentette. Hivatkozott arra is, hogy egészségügyi tevékenységet végzett, rendelkezett klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológus szakképesítéssel, az alperes intézete pedig jogosult volt klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai egészségügyi szakmai tevékenységet végezni.

[6] A felperes a munkáltatói kölcsönrel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az alperes engedélyezte számára tartozása 40%-ának megfelelő engedménnyel történő, határidő előtti visszafizetését, azonban annak ellenére, hogy erre kötelezettséget vállalt, nem járt el az ...nál a kedvezmény érvényesítése érdekében.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. A külön juttatás tekintetében az összecszerúséget nem, csupán a jogalapot vitatta. Hivatkozott a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésére és 2. § (7) bekezdésére, továbbá a Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2018. (VI. 12.) BM utasítás 45. § (1) bekezdés b) pontjára, amely alapján a személyügyi helyettes államtitkárnak volt hatásköre eljárni a belügyminisztertől átruházott hatáskörben. A helyettes államtitkár levelében taxatív meghatározta azokat a munkaköröket, amelyeket betöltők jogosultak a rendkívüli juttatásra és ezek között a felperes által betöltött pszichológus munkakör nem szerepel. Nem vitatta, hogy a felperes végezte az alperes intézményében dolgozó fegyveres biztonsági őrök alkalmassági vizsgálatát, a fogvatartottak befogadását és rendelkezett klinikai és mentálhigiénés szakpszichológusi képesítéssel, továbbá azt sem, hogy az alperesi intézet rendelkezett klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológusi tevékenység végzésére jogosultsággal, valamint azt sem, hogy a felperes egészségügyi tevékenység végzésére jogosult volt. Úgy vélte azonban, hogy a felperesnek az a tevékenysége, amellyel a fegyveres biztonsági őrök pszichológiai alkalmassági vizsgálatát végezte, nem minősült egészségügyi tevékenységnek; a felperes többletmunkát nem végzett a covid járvánnyal összefüggésben.

[8] A Korm. rendelet 2. § (7) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a jogosultság feltételét annak ismeretében határozták meg, hogy melyek voltak azok a munkakörök, ahol a szervezet dolgozói a veszélyhelyzet idején a covid járvánnyal összefüggésben többletmunkát végeztek. Az alperes nem vitatta, hogy gyesen lévő alkalmazottakat is részesített rendkívüli juttatásban.

[9] A munkáltatói kölcsönrel kapcsolatosan hivatkozott a lakáscélú munkáltatói kölcsönről szóló 44/2012. (VIII. 29.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet). Nem vitatta, hogy a felperes 2018. augusztus 1-jén benyújtott kérelmére a munkáltató engedélyezte a felperes számára a kölcsöntartozás határidő előtt, 40%-os engedménnyel való visszafizetését, azonban 2018. szeptember 14-én a felperes – alperesi hozzájáruló nyilatkozat nélkül – adás-vétellel értékesítette a kölcsönszerződéssel érintett lakását, amely a 40%-os engedmény igénybevételét kizáró ok. A felperes 2018. október 25-én nyújtott be ismételt kérelmet, amelyben már elismerte az engedményre való jogosultságának hiányát, de méltányos elbírálást kért. Mindezek alaptalaná teszik a felperes kártérítési követelését, különös tekintettel arra, hogy a felperes nem igazolta, hogy közszolgálati jogviszonnyal

összefüggésben kára keletkezett volna a munkáltató jogellenes magatartása miatt, azzal ok-okozati összefüggésben; ezen túlmenően a kár bekövetkeztében a felperes közrehatása is megállapítható lenne. Az alperes hangsúlyozta, hogy az engedmény igénybevételéről az alperes nem hozott határozatot, hanem csupán értesítette a felperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 500.000 forint rendkívüli juttatást és annak kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett a perköltség és az illeték viseléséről. Az elsőfokú bíróság határozatát a Korm. rendelet 1. § (1), (3), (10), (15) bekezdései, 2. § (1), (7), (8) bekezdései, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. § d) és e) pontja, az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja, az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény (Eütev.) 4. § a) pont aa) és ab) alpontjai, a BM rendelet, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 241. § (1), (2), (3) bekezdései, 242. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 79. § (2) bekezdése, 78. § (1) bekezdése, 133. § (1) és (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése rendelkezéseire alapította.

[11] A rendkívüli juttatás megfizetésére irányuló kereset körében megállapította, hogy a felek között nem volt vitás, hogy a rendkívüli juttatásra jogosító időszakban a felperes pszichológiai feladatkört ellátó osztályvezetőként dolgozott az alperes intézetében és rendelkezett klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológusi képesítéssel. Az alperes klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológiai egészségügyi tevékenységet végezhetett, amelynek keretében látta el a felperes a fogvatartottak és az alperes személyi állományának a szűrését. A bíróság álláspontja szerint a felperes a Korm. rendelet r. 1. § (10) bekezdésében rögzített személyi körbe tartozott, az alperesnél történt munkavégzése, beosztása alapján, ezért jogosult az egyszeri rendkívüli juttatásra. A felperes a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója volt. A bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy a Korm. rendelet 2. § (7) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy a belügyminiszter jogkörében eljáró helyettes államtitkár további korlátozást fogalmazhat meg a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésében meghatározott jogosulti körhöz képest. A bíróság hangsúlyozta, hogy a helyettes államtitkár levele nem jogszabály, hanem az állami irányítás egyéb jogi eszköze, amely nem lehet ellentétes a Korm. rendelettel. A Korm. rendelet 2. § (7) bekezdése kiegészítő szabály, amely a munkáltató feladatává teszi, hogy a jogosultak hozzájussanak az egyhavi rendkívüli juttatáshoz, ezért intézkedési kötelezettséget ír elő a munkáltató számára és nem jogkört ad a jogosulti kör szűkítésére.

[12] A bíróság utalt arra is, hogy az alperes a szolgálati panaszt elutasító határozatában kifejezetten az államtitkár levelére hivatkozott, más, a felperes rendkívüli juttatás iránti igényét kizáró okot nem jelölt meg. Az alperes csak a perben hivatkozott arra, hogy a felperest azért sem illeti meg a rendkívüli juttatás, mert nem minősül egészségügyi dolgozónak. A bíróság álláspontja szerint az Eütv. és az Eütev. fogalomrendszeréből következően a felperes egészségügyi dolgozónak minősül, ezért a rendkívüli juttatásra jogosult.

[13] A felperes kártérítési igényével kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy nem volt vitás, hogy a felperesnek munkáltatói kölcsöntartozása volt. A szerződés csak abban az esetben tette lehetővé a határidő előtt, 40%-os engedménnyel való visszafizetését a kölcsönnek, ha a felperes nem értékesíti az érintett ingatlant idő közben. Az alperes a felperes kérelmére engedélyezte a munkáltatói kölcsön határidő előtti visszafizetését 40%-os engedménnyel, azonban a felperes időközben a lakását értékesítette. A felperes utóbb ezt a 40%-os engedményt kívánta kártérítésként érvényesíteni az alperessel szemben.

[14] Az elsőfokú bíróság szerint nem állapítható meg, hogy az alperes a felperesnek szolgálati viszonyával összefüggésben kárt okozott, a felperes a saját magatartása miatt esett el az engedmény igénybevételének lehetőségétől. A munkáltató 2018. október 25-i engedélyező levele nem határozat, csupán egy engedély, ezért olyan jogkövetkezmény sem fűződhet hozzá, mint egy határozathoz. Mindezekre tekintettel a bíróság elutasította a felperes kártérítés megfizetése iránti keresetét.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[15] A felperes fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezése megváltoztatását, a keresetének való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását a Kp. 99. § (1) bekezdése, a BM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. § (1) bekezdés d) pontja, 15. § (1) bekezdése és 16. §-a elsőfokú bíróság általi megsértésére hivatkozással. Álláspontja szerint az elsőfokú peres eljárásban lefolytatott bizonyítás eljárás alapján a bíróság téves jogi következtetést vont le, ezért a döntése a keresetet elutasító részében megalapozatlan. A felperes állította, hogy az eljárás során nem tett olyan elismerő nyilatkozatot, amely szerint nem jár részére a 40%-os engedmény. Ebben a körben az ítélet megállapítása iratellenes és ellentmond a keresethez csatolt mellékleteknek. A BM rendelet 13. § (1) bekezdése értelmében a kölcsön felvételétől számított 5 év eltelte után a dolgozót megilleti a kölcsön egyösszegű törlesztési idő lejárta előtti visszafizetés esetén a 40%-os engedmény. 2018. augusztus 1. napján írásban kérte a 40%-os mértékű engedmény megadását az alperestől. A BM rendelet nem határoz meg határidőt a kérelem elbírálására, ezért abból kell kiindulni, hogy a szervezetben szokásos eljárási határidőn, azaz 30 napon belül kellett volna az alperesnek elintézni a kérelmet. Az ingatlanra adásvételi szerződés nem volt folyamatban 2018. augusztus 1-jén, ezért nem volt kizáró ok a kérelem benyújtásakor. Az alperes volt az, aki nem intézkedett határidőn belül, ezért a mulasztása körében előállt változást nem lehet a felperes terhére értékelni. A felperes 2018. október 25-én megismételt kérelmében jelezte az időközi változásokat, ennek ellenére az alperes engedélyezte a tartozás engedménnyel történő visszafizetését.

[16] Az ítélet 9. oldal [10] bekezdésében rögzített megállapítás a BM rendelet 13. § rendelkezésébe ütközik. Az alperes engedélyező határozata rendelkezik ügyszámmal, rendelkezik a munkáltatói kölcsön lejárat előtti egyösszegű visszafizetéséről és kifejezetten az engedélyezés szót szerepelteti. Az iratot a tartalma szerint is határozatnak kell tekinteni, szemben a bíróság megállapításával. Ezt az ... felé közölt alperesi levél is alátámasztja, ezért nem helytálló a bíróság megállapítása, amely szerint az alperes határozata egy jogkövetkezmény nélküli, kötőerővel nem rendelkező irat.

[17] Az alperes fellebbezésében az 500.000 forint egyszeri rendkívüli juttatás tekintetében az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta az érdemi ellenkérelmében

foglaltakat, amely szerint alperes a jogszabályban és az egyéb jogi szabályozókban foglaltaknak megfelelően járt el a rendkívüli juttatás tekintetében. A Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése és 2. § (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyettes államtitkár által kiadott levél alapján részesítette az intézetben az egészségügyi dolgozókat 500.000 forint egyszeri juttatásban. Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a Korm. rendelet felhatalmazása alapján az államtitkár jogosult volt a rendkívüli juttatásban részesülők körét meghatározni. A felperes az alperes intézetében pszichológiai osztályvezető munkakört töltött be, amely munkakört a jogosultak között az államtitkár normatív utasítása nem tartalmazta. A helyettes államtitkár levele valamennyi rendvédelmi szerv, ezért az alperes vonatkozásában is kötelező erővel bír, tekintettel arra, hogy a rendvédelmi szervek (alperes is) egy hierarchikus parancsuralmi rendszer és speciális szabályok alapján működő szervezet, ahol a magasabb szintű normatív utasításokat maradéktalanul végre kell hajtani, attól eltérni nem lehet. Téves az elsőfokú bíróság megállapítása, miszerint a belügyminiszter jogkörében eljáró államtitkár korlátozást fogalmazott meg a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésében meghatározott jogosulti körhöz képest. A Korm. rendelet 1. § (9) és (10) bekezdése alapján az államtitkárnak adott meghatalmazás nem egy technikai jellegű felhatalmazás, hanem döntési jogosultság biztosítása volt. A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervezetek nem tipikus egészségügyi intézmények, ezért a jogosultság feltételeit azok vonatkozásában kormányrendeleti szinten nem is lehetett megállapítani.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes fellebbezésének az elutasítását kérte annak téves jogi és ténybeli indokaira hivatkozással. A keresetlevélben foglalt érvelését változtatlanul fenntartotta. Fenntartotta álláspontját, amely szerint a helyettes államtitkár levele felhatalmazás nélkül szűkítette a Korm. rendelethez képest a jogosultak körét. A Korm. rendelet pontosan meghatározta azokat a feltételeket, amely feltételek teljesülése esetén az adott személy részesülhet a rendkívüli juttatásban. Az elsőfokú eljárásban a felperes igazolta, hogy ezeknek a feltételeknek megfelelt. Fenntartotta, hogy a Korm. rendelethez képest a helyettes államtitkár által kiadott rendelkezés alacsonyabb szintű jogforrás, ezért az a Korm. rendeletben előírt feltételeket nem változtathatja meg.

[19] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a „felperes fellebbezésének az elutasítását” és másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperes munkáltatói kölcsönrel kapcsolatos igénye tekintetében a tényállást helytállón állapította meg és megalapozott jogi következtetésre jutott. Helytállón rögzítette, hogy a felek közötti szerződések abban az esetben tették lehetővé a kölcsön lejáratí határidő előtti kedvezményes visszafizetését, ha a felperes időközben nem értékesíti a kölcsönszerződéssel érintett ingatlant. Azt is helytállón állapította meg a bíróság, hogy az alperes a felperesnek a szolgálati jogviszonyával összefüggésben kárt nem okozott, a felperes a saját magatartása miatt nem tudott élni a kedvezményes visszafizetés lehetőségével. A bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes 2018. október 25-én kelt levele nem minősül határozatnak. Az alperes hozzájáruló levelét a felperes 2018. augusztus 1. napján beadott kérelme tárgyában hozta, mert az október 25-ei kérelme elbírálásakor a felperesnek az engedményt – a lakás értékesítése miatt – már nem adhatta volna meg.

[20] A felperes a BM rendelet 13. §-át, 14. § (1) bekezdés d) pontját és 15. § (1) bekezdését tévesen értelmezte, a visszafizetéssel kapcsolatos körülmények körében a bíróság – a felperes álláspontjával szemben –nem tett iratellenes megállapításokat.

[21] Az alperes nem vitatta, hogy a felperes jogalappal és határidőben terjesztette elő a visszafizetési kedvezmény engedélyezés iránti kérelmét, azonban – álláspontja szerint – annak feltételével nem rendelkezett, mert az ingatlant a hozzájárulás megadása előtt értékesítette, és a tartozás teljes összegét az ... részére visszafizette, ezért kérelme okafogyottá vált. Az alperes hivatkozott arra, hogy a kedvezményt éppen azért kapja a munkavállaló, hogy

– a jogszabályban előírt feltételek fennállása esetén – ne a teljes összeget kelljen megfizetnie. A felperes magatartása okozta, hogy elesett a kölcsöntartozás kedvezményes visszafizetésének a lehetőségétől, az alperes jogellenes magatartást nem tanúsított.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozott, az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[23] A Kúria az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[24] A Kúria mindenekelőtt megállapította, hogy a felperes keresetlevelében a munkáltatóval kötött, lakásvásárlásra vonatkozó kölcsönszerződéssel kapcsolatos kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest, arra hivatkozással, hogy a szolgálati viszonyával összefüggésben kára keletkezett.

[25] A Kp. 14. § (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörének és illetékességének hiányát hivatalból veszi figyelembe.

[26] A Kp. 5. § (4) bekezdése szerint a bíróság közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitát közigazgatási perben bírálja el.

[27] A Kp. 4. § (7) bekezdés 3. pontja szerint közszolgálati jogviszony: az állam vagy az állam nevében eljáró szerv és az állam nevében foglalkoztatott személy között munkavégzés, illetve szolgálatteljesítés céljából létesített, a köz szolgálatára irányuló, törvényben meghatározott speciális kötelezettségeket és jogokat tartalmazó jogviszony.

[28] A felperes kárigénye a felek között létrejött kölcsönszerződéssel (a munkáltató által nyújtott lakáskölcsönnel), nem a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv és annak hivatásos állományú tagja között létrejött szolgálati jogviszonnyal (nem a köz szolgálatára irányuló munkavégzéssel, szolgálatteljesítéssel, és az ehhez kapcsolódó speciális kötelezettségekkel és jogokkal) kapcsolatos.

[29] A Kp. 6. §-a szerint a közigazgatási perben vagy az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a polgári perrendtartás szabályait akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény kifejezetten előírja. A polgári perrendtartás szabályait e törvénnyel összhangban kell alkalmazni.

[30] A Kp. a közigazgatási perben nem rendeli alkalmazni a Pp. 508. § (4) bekezdés szabályait (az adhíziós perre vonatkozó rendelkezéseket), és egyéb rendelkezéseiből sem lehet arra következtetni, hogy a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita a hivatásos állomány tagja és a munkáltató közötti, a szolgálati jogviszonnyal közvetlen kapcsolatban lévő ügyben előterjesztett keresettel összekapcsolható. A szolgálati viszonyal közvetlen kapcsolatban lévő (lakáskölcsön szerződéssel kapcsolatos) ügyben előterjesztett kereset elbírálására az általános hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. A hatáskörre vonatkozó törvényi rendelkezések alkalmazása nem mellőzhető észszerűségi, célszerűségi, pergazdaságossági szempontokra figyelemmel.

[31] A Kp. 81. § (2) bekezdése szerint, ha az eljárás során hatáskör vagy illetékesség hiánya miatt áttételnek van helye, a bíróság az eljárást megszünteti és az áttétel szabályainak alkalmazásával jár el.

[32] A fentiekre figyelemmel a bíróság a felperes kártérítési igényére vonatkozó keresete tekintetében az eljárást megszüntette és elrendelte az ügy áttételét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Szombathelyi Járásbírósághoz [Pp. 20. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont, 25. § (1) bekezdés].

[33] A Kúria a felperes fellebbezési ellenkérelme kiegészítésében foglalt észrevétele alapján vizsgálta, hogy az alperes által benyújtott fellebbezés joghatályosnak tekinthető-e. Megállapította, hogy az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 91. § (2) bekezdés b) pontja, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 23. pontja, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 7. § (1) bekezdés 6. pontja alapján az alperest képviselő kamarai jogtanácsos jogosult volt fellebbezését ügyfélkapun keresztül benyújtani tekintettel arra, hogy az alperes nem, csak a ...1 rendelkezik hivatali kapuval.

[34] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a felperes másodlagos fellebbezése okafogyott.

[35] A Kúria az alperes fellebbezésében foglaltaknak megfelelően vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság rendkívüli juttatással kapcsolatos döntése meghozatala során megsértette-e a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdés, 2. § (7) bekezdés rendelkezéseit.

[36] A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel az Eütev. szerinti egészségügyi és egészségügyben dolgozó, valamint a (8)-(9) és (12) bekezdés szerinti személy egyszeri rendkívüli juttatásra jogosult a (2)-(16) bekezdésekben foglalt feltételek szerint.

[37] A Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése szerint a (3)-(9) bekezdésben foglaltakon túl rendkívüli juttatásra jogosult a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója.

[38] A Korm. rendelet 1. § (15) bekezdése szerint a rendkívüli juttatásra való jogosultság feltétele a (10) bekezdés szerinti személy esetében, hogy 2020. április 1-jén és az igénylés kezdetének időpontjában is a belügyminiszter által irányított szervezet állományába tartozott.

[39] Az idézett rendelkezések figyelembevételével az elsőfokú bíróság helytállóan tulajdonított annak jelentőséget, hogy a felperes a jogszabály által megjelölt időpontokban az alperes a belügyminiszter által irányított szervezet állományába tartozó egészségügyi dolgozó volt, ugyanis a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése alapján a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozói közül a rendkívüli juttatást azok kaphatták meg, akik a Korm. rendelet 1. § (15) bekezdésében meghatározott két időpontban – 2020. április 1-jén és az igénylés kezdetének időpontjában – a belügyminiszter által irányított szervezet állományába tartoztak. Rendkívüli juttatásra vonatkozó időkorlátozást a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése nem, csak az 1. § (15) bekezdése tartalmaz, ez azonban nem tényleges munkavégzést, hanem az abban meghatározott időpontokban az állományba tartozást állapítja meg jogosultsági feltételként.

[40] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes a rendkívüli juttatás jogszabályban előírt valamennyi feltételével rendelkezik, ezért a juttatás megilleti.

[41] Az alperes fellebbezésében helyállóan utal arra, hogy a Korm. rendelet felhatalmazása alapján határozta meg a belügyminiszter, mint munkáltató jogkörében eljáró helyettes

államtitkár azokat a munkaköröket, amelyeket betöltő személyek rendkívüli juttatásban részesültek, azonban a helyettes államtitkár levele nem normatív utasítás, a rendkívüli juttatásra jogosultak személyi körét nem szűkítheti.

[42] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a belügyminiszter jogkörében eljáró helyettes államtitkár korlátozást fogalmazott meg a Korm. rendelet 1. § (10) bekezdésében meghatározott jogosulti körhöz képest. Ha a felperes a Korm. rendelet 1. § 10. bekezdése alapján a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója volt és a Korm. rendelet 1. § (15) bekezdésében meghatározott időpontokban – 2020. április 1-jén és az igénylés kezdetének időpontjában – a belügyminiszter által irányított szervezet állományába tartozott, a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkája elismeréseként egyszeri rendkívüli juttatásra jogosult. A juttatásra jogosultságnak nem előfeltétele, hogy a belügyminiszter a felperes munkakörét a munkáltatóhoz címzett normatív utasításában felsorolja.

[43] A fentebb kifejtettekre figyelemmel a Kúria – a Kp. 109. § (1) bekezdése és 110. § (4) bekezdése alkalmazásával - az elsőfokú bíróság ítéletének a kártérítés megfizetésére irányuló keresetet elbíráló rendelkezését hatályon kívül helyezte és ebben a körben az eljárást megszüntette és az ügy áttételéről rendelkezett; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[44] *I. A szolgálati viszonyral közvetlen kapcsolatban lévő (lakáskölcsön szerződéssel kapcsolatos) ügyben előterjesztett kereset elbírálására az általános hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel.*

[45] *II. Ha a felperes a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatásról szóló 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése alapján a belügyminiszter által irányított szervezet egészségügyi dolgozója volt és a rendelet 1. § (15) bekezdésében meghatározott időpontokban – 2020. április 1-jén és az igénylés kezdetének időpontjában – a belügyminiszter által irányított szervezet állományába tartozott, a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkája elismeréseként egyszeri rendkívüli juttatásra jogosult. A juttatásra jogosultságnak nem előfeltétele, hogy a belügyminiszter a felperes munkakörét a munkáltatóhoz címzett normatív utasításában felsorolja.*

Záró rész

[46] A felek pernyertességére, pervesztességére tekintettel a Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján a felek javára meghatározott perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, ezért egyik fél sem köteles a másik fél másodfokú eljárásban felmerült költsége megtérítésére.

[47] Az alperest az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes költségmentesség, a felperest a Pp. 525. §-a

alapján munkavállalói költségkedvezmény illeti meg, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad. A Kúria az illeték mértékét a pertárgyérték (877.340 forint) és a fellebbezési eljárási illeték 8% (70.200 forint) alapján állapította meg [Itv. 46. § (1) bekezdés].

[48] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdés, 116. § d) pont].

[49] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2022. december 6.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró